

Sunnhordland

HAVBRUK

SERVERER DEG HAVETS SKATTKISTE

Oppdrett av yngel av norsk flatøsters (ostrea edulis) i Haugevågen, Karmøy

Søkers virksomhet

Sunnhordland Havbruk ble etablert i 2000 med oppdrett av kamskjell og østers på lokaliteten 11517 Trettøy i Sveio. Vi var med i kamskjellprosjektet fra 1998 og til 2004. På grunn av liten tilgang på yngel satset vi på norsk flatøsters og i 2011 overtok vi driften av østerspollen Kvernepollen i Gulen.

I 2012 etablerte vi en ekspedisjons- og rensesentral for skjell H90 i Mølstrevåg, Sveio og solgte kamskjell, flatøsters, stillehavsøsters, kråkeboller og o-skjell til det norske marked. Vår største grossistkunde var Sjømatgruppen Lerøy, og vi leverte blant annet til Maemo, Renaa, Kontrast, Sabi Omakase, og Norgesgruppen (Meny). Vi måtte dessverre legge dette ned da huseieren, Ølen Betong Gruppen, skulle rive bygget for å få større plass til sin produksjon av betongelementer.

Sunnhordland Havbruk var de første til å klassifisere høsteområder for de ville bestander av stillehavsøsters, *crassostrea gigas*, på Skagerakkysten og omsette dette på det norske marked. Vi hadde også tillatelse til å høste i Jomfruland nasjonalpark, Færder nasjonalpark og Ytre Hvaler nasjonalpark. Vi har nå overdratt disse rettigheter til lokale aktører.

Prosjekttittel

Yngeloppdrett av norsk flatøsters, *ostrea edulis*, i Haugevågen, Karmøy

Prosjektbeskrivelse

Tilgangen av østersyngel har gått merkbart ned de siste år. Flere poller er lagt ned grunnet generasjonsskifte, dårlig lønnsomhet og omregulering av områdene til fritidsboliger. Norges eneste klekkeri for østersyngel, Scalpro AS, har hatt store utfordringer slik at det for 2020 antakelig ikke er yngel å få tak i. Import av yngel har vært diskutert, men norske myndigheter har vært negative til dette grunnet sykdommer på østers ute i Europa.

Haugevågen på Karmøy har en av de største bestander av flatøsters i landet. Det er også veldig få stillehavsøsters der. Vi ønsker derfor å se på muligheten til å starte yngeloppdrett av østers her og har diskutert dette med Stein Mortensen, HI.

Det er ikke lenger tillatt med prøvedyrking slik at vi har utarbeidet og sendt inn en søknad om tillatelse til akvakultur i flytende anlegg. Denne søknadsprosess innebærer utfylling av selve søknaden, anleggsutforming, plassering i kart, anleggsskisse med fortøyninger og utarbeide beredskapsplan, IK system, arbeidsrutiner og prosedyrer samt driftsplan.

Sunnhordland

HAVBRUK

SERVERER DEG HAVETS SKATTKISTE

Haugevågen skal overvåkes med hensyn til stillehavsøsters. Dette gjøres ved å svømme rundt i hele vågen, plukke disse og ta de på land for destruering.

Det legges opp til studiebesøk til Sverige og Kroatia eller Irland som har lignende yngelsamlingsanlegg for å lære og se på hvilke erfaringer de har i disse land.

NORA(The Native Oyster Restoration Alliance) er et nettverk med europeiske forskere og næringsutøvere med formål om å verne og gjenopprette den europeiske flatøsters i dets naturlige miljø i stt nåværende eller historiske habitat. Vi vil samarbeide med dette nettverk og vil delta i erfaringsutveksling og uttesting av resultater fra forsøk Bohus Havsbruk AB og IVL (Svenske Miljøstyrelsen) har hatt i Sverige.

Det vil bli tatt prøver fra den naturlige bestanden av østers med hensyn til tungmetaller, miljøgifter og sykdommer.

Vi ønsker med Haugevågen å sikre sykdomsfri yngel både til dyrking fram til konsumstørrelse i vårt konsumøstersanlegg(HSO 318), salg til andre dyrkere i inn- og utland og til restocking/oppbygging av ville bestander. Det siste har vært etterspurt blant annet til Vadehavet for å bygge opp bestandene der.

Vi har en nær dialog med professor Ane T Laugen. UiA som ønsker dette som en oppgave for en av sine studenter.

Prosjektets sysselsettingseffekt er 2 menn og 3 kvinner.

Innovasjonsnivå

Innovasjon på nasjonalt og europeisk nivå

Prosjektet lokalisering og næringskode

Prosjektet vil foregå i Karmøy Kommune, Rogaland
03213 Tjenester tilknyttet hav-og kystbassert akvakultur

Prosjektdeltakere

Åsa Strand, IVL

Ane T Laugen, UiA

Stein Mortensen, HI

Trond Sveen, Sunnhordland Havbruk

Gerd Irene Røsdal Sveen, Sunnhordland Havbruk

Fremdriftsplan

Oppstart februar 2020 med planlegging.

Sunnhordland

HAVBRUK

SERVERER DEG HAVETS SKATTKISTE

Prosjektets nytteverdi

Det er stor etterspørsel etter yngel av flatøsters. Det er liten eller ingen produksjon i Norge i dag. Klekkerier i Norge, Sverige og Danmark har store utfordringer med å få fram yngel. Ute i Europa er det påvist sykdommer på skjellen så import fra Europa og til Norge er ikke ønskelig fra myndighetenes side.

Interne forhold

Sunnhordland Havbruk er den aktøren i Norge med lengst erfaring med hele verdikjeden av flatøsters fra yngeloppdrett og til konsument. Vi har stor kontaktflate nasjonalt og internasjonalt og er med i de fora som omfatter østers. Vi har søkt og fått invilget tillatelse til flytende vekstanlegg for østersyngel ved vår lokalitet Trettøy slik at yngelen fra Haugevågen kan etter den er tatt av samlere overføres dit for videre vekst under maksimale forhold.

Etter flere år med drift av Kvernepollen har vi opparbeidet oss god kompetanse slik at vi vet hva vi går til.

I 2009 var Trond Sveen med i NHH/InnovasjonNorge sitt Kompetanseprogram for Sjømatnæringen.

Bærekraft

Haugevågen har en stor og naturlig bestand av flatøsters. Ved å starte yngeloppdrett vil en opprettholde den naturlige bestanden samtidig som det er kommersiell drift. Salg av yngel vil være med på at andre aktører kan få yngel slik at de kan fortsette sin drift og nye aktører kan starte opp. Yngel til restocking vil være med på gjenoppbygging av nye bestander på «gamle» lokaliteter.

Eksterne forhold

I beskrivelse av kommuneplanens arealdel 2014-2023 for Karmøy er det i punkt 7 Kystsonen og sjøområder beskrevet disponering av sjøområder og strandsonen. Dette er forhold vi må ta nensyn til slik at vi ikke er til hinder for andres bruk av området og eierforhold.

I LNF kartleggingen er N4-12 Haugevågen betegnet som et viktig unikt sjøområde med spennende fauna, men at sjøfuglbestanden er gått noe tilbake. Det vi har erfart fra andre steder er at et skjellanlegg ikke er til hinder for eller trenger vekk de som naturlig holder

Sunnhordland

HAVBRUK

SERVERER DEG HAVETS SKATTKISTE

til over eller under overflate her. Langs tau og samlere samler det seg en rekke organismer og dyr som vil være matfat for fisk og fugler.